

Akademický rok: 2022/2023

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Bc Lukáš Prokop

Název práce: Concomitant Outgrowth Event

Slovní hodnocení:

Pri práci Lukáša Prokopa v prvom rade je treba skonštatovať že odovzdáva opus za ktorým je veľké množstvo animátorskej a výskumnej práce, je to zhŕňajúce dielo ktoré sa dotýka mnohých oblastí nášho neoddeliteľne nie len biologického života, vnímania sveta. Teoretická a praktická časť diplomovej práce tvoria organický celok, obe časti súčasne sú aj analytické aj afektívne. Najhodnotnejšou časťou práce napriek tomu vnímam 24 minútovú animáciu a filozofickú meditáciu, ktorá technologicky bravúrne vytvára atmosféru nie-ludského pozorovateľa, a približuje mimo ľudské vnímanie. Pritom rozoberá otázky ľudského aj strojového vnímania dialogickým spôsobom.

Textová časť diplomovej práce má veľmi bohatú a relevantnú literatúru. Diplomant má k téme rešerš do obdivuhodnej šírky. Témy strojového videnia, mimo ľudského vnímania, a súčasných praktických filozofií a nefilozofií sú vhodným výberom. Téma práce je aj aktuálna, import matematického a informatického jazyka do fenomenologickej aj existenciálnej filozofie umožňuje tvorbu nových metafor, a lepšie uchopenie nastávajúceho sveta. Písaná časť diplomovej práce však má aj zjavné nedostatky, ktoré sú ešte výraznejšie ak sa porovnávajú s obsahovo aj formálne kvalitnou animáciou. Textová časť, ako aj diplomant uvádza je sprievodným textom, a to hlavne slovníkom k jednotlivým konceptom, pojmom ktoré sa vo videu nachádzajú. Občas je text tak husto preplnený citáciami a vysvetleniami pojmov, že uniká spojitosť a nadväznosť. Ten istý princíp keď je aplikovaný v animácii pôsobí ako súčasť filmového jazyka, v písomnej práci skôr nespriehľadňuje vysvetlenie. Ak múdrosť je jednoduchosť ktorá prešla fázami komplexnosti, ale dospela k syntéze, tak takúto prístupnú múdrosť strádam v písanej práci. Pokiaľ tomu dobre rozumiem, diplomant vhodne a s erudíciou používa arkánný komplexný jazyk téme vlastný. Avšak v písanej práci tak krátkeho formátu by som očakával prístupnejší a menej vnútorný jazyk problematiky. Napriek mojej dôvere diplomantovi, neubránim podozrievaniu že niekedy ide tzv. intelektuálny ornament. Primerane k dĺžke písomnej časti sú skoky medzi ranou a klasickou fenomenológiou a súčasným formám filozofovania nie-ludského vnímania občas priveľmi prudké. Text ako slovník nie dostatočne vysvetľuje, ako prehľad, občas ako keby naschvál nespriehľadňuje. Text je relatívne podobným spôsobom používaný aj v praktickej časti diplomovky. Tu je nepriehľadnosť a arkánnosť nie len akceptovateľné ale tvoria dôležitý aspekt diela. Praktická časť práce je 24 minútová animácia, let a cesta neznámeho vesmírneho telesa, do neznámeho nového prostredia, so snahou preskúmať nový priestor. Animácia veľmi kvalitným spôsobom už len vizuálne podáva informáciu o nejasnej entite, jej vnímaní a nejasnej hranici medzi novým tajomným priestorom

a spôsobom vnímania tejto bytosti. Nie je jasné či sa pozeráme na vesmírnu loď s kabínami, alebo biologický tvor s očami, subjekt pohľadu sa neustále mení, a video tým len vizuálnymi prostriedkami kladie zaujímavé otázky o povahe vnímania. Čo je technologicky sprostredkovaný obraz? A čo to znamená mať proteínový nástroj na detekciu (oko) a proteínový nástroj na dešifrovanie (mozog) v okruhu vnímacieho aparátu. Človek zvyknutý na rovnomerne zakrivený a mozgom dostatočne kompenzovaný obraz, video ponúka pohľad cez nie konštantne zakrivenú optiku neľudského subjektu. Obrazový materiál je obohatený textovým materiálom, dialógom medzi autorom a príjemcom autorovej vízie. V dialogickej forme sa odohráva akýsi vnútorný monológ, ktorý pomocou výkladu niektorých matematických a informatických pojmov vytvára nové metafory. Tieto metafory otvárajú možnosť novej interpretácie skutočnosti, a tak rozširujú priestor ktoré sa spája s ľudským vnímaním a úzkym okruhom obrazov ktoré sa k tomu viažu.

Animácia je formálne veľmi sugestívna, ani dlhšia metráž nie je prekážkou v vnímaní obsahu, a ktorý naštrbuje zvedavosť. Kvalitná práca s Blenderom, geometry nodes, organickými dynamickými štruktúrami a s neskutočne prácnou prácou so svetlom, pohybom kamery, clonou, disperziou a motion blur robia s krátko film zážitok. Kým v textovej časti kvalita toku myšlienok akosi presahuje mieru spracovania, film sa formálne obsahu vyrovná, niekedy aj sugesciou a tajnosťou, pocitmi ktoré vyvoláva, možno aj presahuje. Diplomový film Lukáša Prokopa nastoľuje dôležité otázky ohľadom otázky priestoru, a s kým ako ľudstvo priestor / vesmír / kozmos zdieľame ak sa nám podarí vybočiť z vnímania koncentrovaného na človeka. Aby sme si uvedomili ako je svet plný mimo-ľudským nárokov, potrebujeme obrazotvornosť (imagináciu) a slovo-tvornosť (metafory) ktoré nám k takémuto mimo ľudskému vnímaniu dajú prístup. Pre mňa Prokopov film takýmto nástrojom je.

Otázky k rozprave:

Je počítačové paradigma súčasných strojov naozaj ten smer v ktorom by sa ľudské vnímanie malo rozširovať / scitlivovať?

Je nadmerné použitie nečistého/zašumeného obrazu v rendroch nevyhnutnosťou kvôli rendrovaciemu času, alebo by čistý obraz mal iný význam, a je to autorský zámer?

Závěrečné hodnocení: Prácu doporučujem.

Návrh klasifikace: B

Posudek vypracoval(a):

Doc. András Cséfalvay, ArtD.

Datum: 3.5.2012